

Johannekselainen 1950–2020

Salme saattoi sotakorvaustalot matkaan

Jokin aika sitten oli Helsingin Sanomissa Alma Onalin artikkeli Suomen Neuvostoliitolle suorittamista sotakorvauksista. Metalli- ja paperiteollisuuden tuotteiden lisäksi Suomesta lähti noin 10 000 puutaloa tai -rakennusta eri puolille Neuvostoliittoa. Seitsemisenkymmentä taloa Neuvostoliitto lahjoitti Puolaan missä ne pystytettiin entiselle sairaala-alueelle Varsovaan.

Yksi taloja toimittaneista tehtaista oli Oulu Osakeyhtiön Pateniemen tehtaas. Sen kotimaan myyntikonttorissa teki elämäntyönsä tätä kirjoitettaessa Oulun vanhin ja Suomen neljänneksi vanhin asukas, 108 vuoden 47 päivän ikäinen **Salme Haltia o.s. Halonen**. Salme on ainoa elossa oleva, joka henkilökohtaisesti oli työnjohtajan kanssa valvomassa ensimmäisten talojen lähettämistä 9.12.1944.

Salme on kahdeksanlapsisen perheen esikoinen, isä työskenteli Pateniemen sahalla. Äiti oli sairaalolainen ja Salme joutui jo nuorena kantamaan vastuuta myös sisaruksistaan sekä osallistumaan arjen askareisiin kotona. Vartuttuaan Salme sai työpaikan sahan myyntikonttorilta. Talvisodan alla 27-vuotias Salme kävi lyhyen lääkintälottakurssin. Pari viikkoa kurssin päättymisen jälkeen tuli lottapiiristä määräys astua junaan, määrännpää tuntematon.

Työhön ja vastuuseen tottuneelle Salmelle kodin jättäminen tuntui vaikealle, pelottikin. Juna pysähtyi Rovaniemelle. Reppu selässä, päättäväsinkin mielin Salme lähti astelemaan kohti kenttäsairaalaa valmiina palvelemaan isänmaataan parhaan kykynsä mukaan.

Rovaniemi oli tuolloin kovien pommitusten kohteena ja lotat joutuivat heti tosi toimiin. Koskettavampia hetkiä oli kun vaikeasti haavoittunut puristi hiltä jaa kättä, katsoi silmiin ja poskelleen vierähti kyynel.

Tammikuussa 1940 Rovaniemen kenttäsairaala siirrettiin Karjalankannakselle, pitkä ja vaarallinen matka kohti Säkkijärveä alkoi. Ilmahälytyksen tullessa juna pysäytettiin ja matkustajat komennettiin suojaan. Usein juna ei ehtinyt edes pysähtyä, kun jo oltiin lumihangessa. Lukuisista ilmahälytyksistä huolimatta juna matkustajineen selvisi pääteasemalle runsaan kolmen vuorokauden matkustamisen jälkeen vahingoittumattomana. Kiitollisuus valtasi mielen, sillä paikka, jossa edellisen yö oli vietetty, oli muutamaa tuntia myöhemmin pommitettu maan tasalle.

Säkkijärven kenttäsairaala oli vain muutaman kilometrin päässä etulinjasta, jatkuvat taisteluiden äänet toivat mukanaan jatkuvan pelon. Kaikki eivät kestäneet painetta, mutta Salme kesti, oli pakko.

Salme sai erikoistehtävän kaatuneiden parissa: hän valmisteli kuolleet hautausta varten, pesi, vaatetti ja asetti arkkuun. Työ oli vaativalaa, sekä henkisesti että fyysisesti erittäin raskasta. Tehtävään kului monta tuntia, sillä vainajaa oli käsiteltävä arvokkaasti ja kunnioittaen. Jatkosodassa Salme palveli sotasairaalassa, missä rintamalla saatu kokemus oli suureksi avuksi.

Sota-aikana Salme tapasi tulevan puolisonsa Johanneksen Haltiansaaresta kotoisin olleen **Olavi Haltian**. Heidät vihittiin kesäkuussa 1940 ja he saivat kaksi lasta, pojan ja tyttären, jotka syntyivät

Oulussa. Salmesta tuli pian yksinhuoltaja, sillä sairastuttuaan vakavasti Olavi kuoli maaliskuussa 1947 lasten ollessa vajaan kolmen ja runsaan vuoden ikäiset. Se oli kova paikka.

Kosijoista huolimatta Salme päätti elää ja kasvattaa lapset yksin. Työ Pateniemen sahalla jatkui, ja aikanaan lapset lensivät pesästä Helsingin seudulle. Terveet elämäntavat ja iloisin mielen sekä lapsuudesta asti harrastetun liikunnan, voimistelun ja hiihtämisen Salme mainitsee pitkän ikänsä salaisuudeksi. Kuntosaliharjoittelun Salme lopetti vas-

ta 105 vuotta täytettyään. Osansa on varmasti myös perintötekijöillä.

Salme asuu nyt palvelukodissa. Vielä pari vuotta sitten hän pärjasi yksinään kerrostaloasunnossaan, vaikka heikentynyt näkö jo haittasi päivittäisiä toimia. Hän osallistui aikanaan aktiivisesti mm. sotaveteraanien, Oulun Rintamanaiset ry:n ja Näkövammaisten liiton Oulun piirin toimintaan, Kultaisen iän kerhoon sekä seurakunnan retkiin ja tapahtumiin. Vielä satavuotiaana Salme oli yksi Oulun yhteisvastuukerääjistä - sitä hän ehti tehdä yli 30 vuotta.

Linnan juhlille Salme osallistui vuonna 2018. Eräänä päivänä hänen ovelleen ilmestyi ”nuori komea mies” kirjekuori kädessään. Kirje oli presidentiltä. ”Höpöhöpö”, vastasi Salme viestintuojalle. Pian kuitenkin selvisi, että kuoressa tosiaan oli kutsu Lintaan. Kavaljeerina toimi pojanpoika **Olli Haltia**. Juhlilla Salmea haastateltiin mm. mtv:ssä, video löytyy osoitteesta <https://www.mtv.fi/sarja/linna-juhlal-33006187003/106-vuotias-salme-haltia-nautti-oloistaan-linnan-juhlissa-1020086>.

Haastatteluja löytyy myös monista lehdistä viime vuosilta – Salme on täyttä terästä!

– Marjatta Haltia –

Salme ja Olavi Haltia.

Salme Linnan juhlilla vuonna 2018, kavaljeerina pojanpoika Olli Haltia.

Kansallispukutuuletusta Luostarinmäellä

Turussa Luostarinmäen Käsityöläismuseo otti tänä vuonna vastaan kansallispukujen tuuletajat keskiviikkona 5. elokuuta eli ns. kansalaispuvun syntymäpäivänä. Museon alueelle pääsivät koko päivän ajan ilmaiseksi kaikki kansallispukuun sonnustautuneet.

Väkeä vaelsi kello 16:n maissa vähitellen esiintymislavan läheiselle rinteelle melkoinen joukko, aikuisia ja lapsia, johannesseuralaisiakin kiitettävä määrä.

Paikalla oli eri ryhmien kansantanssijoita ja karjalaseurojen jäseniä, myös Turun Karjala-Seura oli runsaslukuisesti edustettuna. Johanneksen pukuja näkyi sekä entisinä että tarkistettuina versioina.

Tapahtuma oli vapaamuotoinen. Alueella kuljeskeltiin, istuttiin piknikenäitä nauttimassa ja selvästikin nautittiin toisten seurasta pitkän koronahiljaisuuden jälkeen. Turku Folks-yhdistyksen muusikot **Marjaana, Hilda**

ja **Ilmari** viihdyttivät tuuletajia viulua, haitaria ja klarinettia soittaen.

Oli hienoa pukeutua kesäisen lämpimänä päivänä kansallispukuun. Bussipysäkillä kävellessäni eräs vastaan tulija huikkasi: ”Kaunis kansanpuku!” Eräs paikalla ollut nuori nainen totesi, että ryhtikin koheni, kun oli sonnustautunut kansallispukuun.

Vuonna 2010 alkanut kansallispukutuuletusperinne taisi tulla jäädäkseen. Hyvä niin.

– Kaija Sipilä –

Johannes-Seura ry:n yhdistetty kevät- ja syyskokous la 26.9.2020 klo 14.00 Kaarina-talossa Lautakunnankatu 1, Kaarina.

Käsitellään säännöissä määritellyt asiat. Kokouksen jälkeen esittelyssä uusia seuran arkistoon tallennettuja kotiseutuaiheisia valokuvia. Suositellaan kasvomaskien käyttämistä.

Tervetuloa!
– Johtokunta –

TÄS LEHES:

Muistosanoin saatettuja
s. 3

Asiamiehenä alusta asti
s. 5

Kolmekesäsiä Pietarista Pohjanmaalle
s. 6-7

Paratiisin värejä ja monta muotoa
s. 8

Kansallispukutarinoita kaivataan
s. 8

Päätoimittajan kynästä

Johannekselaisen päätoimittaja **Hannu Rastas**

Ei sittenkään Bulganin

Erkki Kosonen otti heinäkuussa yhteyttä ja kertoi Vulcanin telakalta muistojaan. Hänen tarinaansa tarkemmin sisäsivuilla. Hän kommentoi sivulauseessa myös viime lehdessä ollutta telakkakuva ja muisteli vierailun tapahtuneen jo kesällä 1956 eikä seuraavana vuonna. Epäilyksen siemen oli kylvetty, etsin lisätietoa ja löytyihän eri lähteitä yhdistelemällä tarkempi kuva tapahtumista. Valtiovieras Bulganin kävi kesällä 1957 telakkavierailulla, mutta kohteeksi paljastui Helsingin Hietalahden telakka. Elokuussa 1956 Suomea kiersi Neuvostoliiton presidentin tehtävään nimetty Kliment Voroshilov ja hänen reittinsä osui myös Turun Vulkille laivan vesille laskun merkeissä. Kososen pohdintojen lisäksi ratkaisun avaimeksi osoittautui omasta albumista löytynyt toinen telakkakuva, jota Pirkko Kanervo on käyttänyt teoksessaan ja jonka tiedot osuivat tuohon Turun vierailuun. Apua tuli myös arkistokuvista valtiovieraiden käynniltä Valkeakosken paperitehtaalla.

Vielä piti selvittää, kuka on kuka kuvassa. Presidentti Kekkonen vieressä on tapaamisen isäntä Wärtsilän vuorineuvos Wilhelm Wahlforss ja hänen vierellään presidentti Voroshilov. Kekkonen ja Wahlforssin välissä näkyy paperi- ja metsäteollisuusministeri Varaksin ja vasemmalla toisessa rivissä erottuu silloinen opetusministeri Johannes Virolainen.

Tämä osoittaa, miten tärkeää lukijapalaute on lehdentekijöille ja sitä kautta kaikille lukijoille. Nyt tiedon tarkennuksessa vaihtui ajankohta ja osa esiintyjistä. Vain tapahtumien näyttämö pysyi paikallaan.

Muistotilaisuuksista pohdetta

Yleisempää huomiota ansaitsee myös Maija-Liisa Salmiselta saatu kommentti korona-ajan muistotilaisuuksista. Osallistuminen suvun jäsenten tai ystävien saattoon ei ole aikaisempaan tapaan mahdollista rajoitusten takia tai varotoimena. Kukatkin ovat usein muuttuneet yhdeksi, joka on jo varattu omaisten toimesta kirkkoon valmiiksi. Kutsuissa onkin entistä enemmän esillä toivomus, että kukka- ja adressivarat kohdistetaan johonkin hyvään tarkoitukseen. Salmisen puolison edesmennessä viime vuonna tällainen ratkaisu jo tehtiin Johannes-Seuran muistamiseksi. Hänelle asia tuli jälleen kauniina eleenä vastaan elokuussa Helsingin Sanomien palstalta, jossa oli sama ilmoitus kuin nyt tällä sivulla julkaistava.

Maija-Liisa Salminen toteaa, että karjalaiset tarinat, valokuvat ja perinne säilyy, jos seuralla on vara järjestää muistelujuhlia ja painaa lehteä tai tuottaa digilehteä. Rivien välissä on viesti, että sitä kautta säilyy yhteyksiä myös edesmenneisiin perheen tai suvun jäseniin ja ystäviin. Hän toivoo, että muistovarojen suuntaaminen seuralle lisääntyy ja kaipaa lehteen ohjeita miten tässä asiassa pitää menetellä. Lehtitoimikunnassa aiheesta keskusteltiin ja tunnistettiin viestin tärkeys. Päätettiin antaa seuraavassa lehdessä tietoa menettelystä.

Aineiston toimittaminen

Aineiston toimittamiseen on käytettävissä useita eri vaihtoehtoja. Mieluiten otamme vastaan valmiiksi sähköiseen muotoon tehtyä aineistoa eli sähköpostilla toimitettua, mutta kaikki perinteiset menettelytavat ovat edelleen myös käytössä. Sähköpostilla aineiston voi lähettää osoitteeseen hannu.rastas@dlc.fi tai johannesseura@elisanet.fi. Muussa muodossa olevat aineistot Johannes-Seuran toimistoon Kaarinan Piikkiössä, osoite: **Johannekselainen**, Toimitus, Myllytie 1, 21500 PIIKKIÖ.

Pyydämme toimittamaan aineiston seuraavasti:

Lokakuun numeroon aineisto viimeistään 23.9. (painopv 6.10.).
Lehti lähtee jakeluun suoraan kirjapainosta. Jos aineiston toimittamisesta on kysyttävää tai ilmenee häiriöitä jakeluaikataulussa, ottakaa yhteyttä lehtitoimikunnan jäseniin.

– Lehtitoimikunta –

Kuolleita

*Viheriäisille niityille hän vie
minut lepäämään, virvoittavien vetten
tykö hän minut johdattaa
Psalmi 23, Daavidin virsi*

Rakkaamme

Maija «Mehiläinen» Inkeri Nyberg

Anestesiahoitaja

o.s. Hörkkö, * 25.07.1938 Johannes, Karjala, † 29.07.2020 Zürich, Sveitsi

nukkui rauhallisesti pois Taivaan Kotiin omiensa saattamana.
Hän kesti pitkän ja vaikean sairautensa arvokkuudella ja vahvassa uskossa Luojaamme.

Maija jättää meille muistoiksi loistavat jäljet, hän rakasti kotiamme, iloitsi elämän lahjoista ja lukuisista ystävistämme. Hän hoiti taidolla sekä sydämellä monet sadat potilaamme. Rakas ja vaatimaton hymyilevä kuvasi säilyy meillä silloinkin, kun syvin suru on lientynyt.

Syvästi kaivaten, jälleennäkemisen toivossa

Perhe
Pekka Nyberg
Minka Nyberg ja Peter Wild
Juho Nyberg ja Verena Kern Nyberg

Sukulaiset
Leena ja Markku Koskela perheineen
Margit Heroma perheineen
Kalevi Hörkkö
Camilla Molander perheineen
Veli ja Seija Leppänen perheineen

Lämmin kiitoksemme henkilökunnalle Spital Zollikerbergissä ja Altersresidenz Arkadiassa, Zürichissä.

Siunaustilaisuus: Keskiviikkona 12. elokuuta 2020, Krematorium Nordheim, Käferholzstrasse 101, 8046 Zürich

Kukkien asemesta pyydämme osoittamaan tukea Pitäjälehti Johannekselaiselle postisiirrolla.
Tili: FI54 4714 1020 0595 46, Viite: „Maija Nybergin muistoksi“

Suruosoite: Dr. med. Pekka J. Nyberg, Rigistrasse 23, 8006 Zürich, Sveitsi

Meeri Peltonen o.s. **Hänninen** kuoli 17.7.2020 Turussa. Hän oli syntynyt 17.11.1919 Johanneksessa. Kaivaten muistavat Kaarina ja Kari, Minna ja Juha, Jonna, Roni ja Noora, Nina, Juhani ja Marjo perheineen. Siunattu läheisten läsnä ollessa.

Sinikka Rautsala o.s. **Stade** kuoli 3.7.2020 Liedossa. Hän oli syntynyt 2.9.1932 Johanneksessa. Kaivaten muistavat Jaakko, Seppo ja Riitta, Kai, Aki, Ruu ja Auri, Vesa ja Marjo, Niklas sekä muut sukulaiset ja ystävät. Siunaus toimitettu.

Raimo Rastas kuoli 27.6.2020 Turussa. Hän oli syntynyt 3.10.1938 Johanneksessa. Rakkaudella muistaen Pirkko, Seppo, Milla, Viljami ja Veeti, Ville, Enni, Aada ja Lumi, sukulaiset ja ystävät. Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.

Alf Carl Wager kuoli 22.7.2020 Espoossa. Hän oli syntynyt 5.3.1927 Johanneksessa. Rakkaudella kaivaten Anna-Liisa, Eija ja Maaret, Hannu ja Suzanne, Sari, Melina ja Luca, Sanna, Stefan ja Julie. Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa 4.8.2020.

Ester Eira Irene Loikas kuoli 11.7.2020 Piikkiössä. Hän oli syntynyt 17.2.1929 Johanneksessa. Kaivaten muistavat sisarusten lapset perheineen.

Aila Marjatta Parkkonen o.s. **Hiiri** kuoli 29.7.2020 Turussa. Hän oli syntynyt 8.2.1937 Johanneksessa. Kaikesta kiittäen Anne, Heidi ja Jouni sekä muut sukulaiset ja ystävät.

Jumalan huolenpito

Mitähän syksy 2020 tuokaan tullessaan? Muun muassa koronaviruksen toisesta aallosta on uumoiltu. Mitenkähän meidän käy? Pianhan tuo selviää...
Jokaisella meistä on on ollut elämässään vaikeita aikoja. Tuntuu, ettei mikään onnistu, jo pitkään on ollut kaiken näköistä vaivaa ja vaikeutta. Yksi asia on kuitenkin varma: mikään ei kestä ikuisesti! Minkä vaikeuden läpi tänään käymmekin, niin jossain kohtaa se varmasti loppuu.

Miten minusta tuntuu siltä, että, että kaikenlaisen kärsimyksen pitäisi loistaa poissaolollaan nykyihmisen elämässä? Jos tulee vaikeuksia, niin me emme käännä Jumalan puoleen, vaan Hänestä pois päin. Kiukutteleme: miksi minulle näin kävi? Tuntuu, että tekisi mieli jättää kaikki: perhe, työ, mitä sitä turhaan kirkossakaan käy, Jumalakin saa jäädä... Me unohdamme, ettei kenenkään elämä ole aina helppoa. Ei Jeesuksen elämä mitään ruusuilla tanssimista ollut, päinvastoin!

Meidän olisi hyvä muistaa, että elämässä on aina salaisuuksia, asioita, joita me emme ymmärrä, asioita, jotka eivät selviä elämämme aikana. Emme ehkä pysty selittämään, miksi tiellämme on kaikenlaisia vaikeuksia, loputtoman yön hetkiä, mutta emme saisi koskaan unohtaa, että Jumala on uskollinen. Hän huolehtii meistä elämämme ahjoissa, Häneen saamme luottaa!
Hyvää ja siunattua koronatonta syksyä sinulle ja rakkaillesi!

– Veikko Sailola –
Vahdon kappalainen

Merkkipäiviä

108 vuotta

täytti Oulussa 9.7.2020 kaupungin vanhin ja Suomen neljänneksi vanhin asukas **Salme Sylvia Haltia** o.s. **Halonen**.

Rautahäät

29.7.2020 viettivät rautahäitään **Elvi** ja **Paavo Hörkkö** Piikkiössä, minkä kirkossa heidät vihittiin 70 vuotta sitten.

Valmistuneita

Gabriela Suortti (o.s. **Koivula**) on suorittanut Master of Hospitality Management-tutkinnon Haaga-Helia Ammattikorkeakoulussa. Vanhemmat Ria (o.s. Pennanen) ja Olavi Koivula. Isovanhemmat Liisa (o.s. Hartama) ja Keijo Pennanen Viipurista ja Johanneksesta.

Tapahtumakalenteri

SYYSKUU

- 7.9.** Porin seudun johannekselaiset kokoontuvat klo 18 Viikkarin Valkaman Luusua-kokoustilassa, Juhana Herttuan katu 17, Pori. Loppuvuoden tapaamiset korona-tilaneen mukaan.
- 26.9.** Johannes-Seura ry:n yhdistetty kevät- ja syyskokous klo 14.00 Kaarina-talossa Lautakunnankatu 1, Kaarina.

Kaislahden koulupiiriläiset!

Koulupiirimme toiminta on hiljalleen hiipumassa. Olemme pohtineet, vieläkö jatketaan vai sammutetaanko koulumme valot jo lopullisesti. Mitä mieltä olette?
Ottakaa yhteyttä, pohditaan yhdessä.

Lämpimin terveisin
Yrjö Ahjosaari / puh. 040 5505 128
Annikki Niskala / puh. 040 5899 717

Johannes-Seuran toimiston aukioloajat

Syyskuu

KE 9.9.	klo 12-17
KE 16.9.	klo 12-17
LA 19.9.	klo 11-15
KE 23.9.	klo 12-17
KE 30.9.	klo 12-17

Lokakuu

LA 3.10.	klo 11-15
KE 7.10.	klo 12-17
KE 14.10.	klo 12-17
LA 17.10.	klo 11-15
KE 21.10.	klo 12-17
KE 28.10.	klo 12-17

In memoriam

”Nousussa punaisen päivän, laulussa sinisen linnun, siellä on matkamme määrä” Eino Leinon sanoin veli Reijoa muistaen

Maaliskuun 2020 Johannekselaiseen kirjoitin **Paavo Väntsin** muistolle. Vain muutama kuukausi sen jälkeen ovat vuorossa muistosanat Paavon kasvin-kumppanille, omalle veljelleni **Reijolle**. He molemmat kuuluivat maaliskuussa kuvailemaani isojen poikien joukkoon lapsuuden ja nuoruuden kotikylässä Kaarinassa Yli-Lemun ja Auvaisbergin kartanoiden välissä.

Kaksi kylän nuorista muutti Ruotsiin. Toinen oli Paavon sisar Eira Tellervo, toinen veljeni Reijo Veikko Mellanen. Reijo oli syntynyt Johanneksessa Huunolan kylässä 18.12.1935 ja kuoli Tukholmassa 15.6.2020. Hän oli asunut Ruotsissa kymmeniä vuosia ja oli Ruotsin kansalainen. Satojen tuhansien suomalaisten muutto Ruotsiin oli alkanut toisen maailmansodan päättyttyä ja oli voimakkaimmillaan 1960-luvun ja 1970-luvun taitteissa. Osa muuttajista palasi jossain vaiheessa, osa jäi naapurimaahan pysyvästi.

Reijon muistotilaisuus oli Tukholmassa heinäkuun 7. päivänä läheisten sekä muutaman ystävän ja entisen työtoverin ollessa paikalla. Ruotsin korona-tilanteeseen liittyvien rajoitusten ja suositusten takia Suomen sukulaisten oli pysyttävä kotimaassa. Osallistuminen korvattiin kukin ja adressein sekä järjestämällä Reijon entisessä kotitalossa muistotilaisuus samaan aikaan kuin se pidettiin Tukholmassa.

Isä talon oli rakentanut yhdessä poikiensa kanssa. Noissa oloissa betoni sekoitettiin lapiolla pistolaatikossa; 12-vuotiaan Reijon polvet notkuivat kun hän yhdessä kolme vuotta vanhemman velipojan kanssa kantoi betonia sapilaila sokkelin valussa. Johannekselainen Rudolf Finnholm poikineen murasen talon uunit ja myös sähkötyöt teki ulkopuolinen ammattilainen.

Reijo oli kolminkertainen evakko

Reijoa voi kutsua sodan lapseksi. Sodan kokemus, evakkoajkojen korpivaellus ja karjalaisuus ovat määrittäneet jokaisen evakkolapsen elämää. Nelivuotispäivänsä kynnyksellä Reijo lähti talvisodan evakkoon, kun joulukuun 5.päivänä 1939 naiset, lapset ja vanhukset evakuoitiin laivalla Huunolan kauppalaiturilta ja kuljetettiin Johanneksen evakuointikeskukseksi määrättylle Kaislahden rautatieasemalle.

Ei tämä kuitenkaan ollut Reijon ensimmäinen evakkomatka. Yleisten harjoitusten, YH:n aikana syksyllä 1939 Johanneksen koulut suljettiin ja siviilejä alkoi pitäjstä lähteä niin kutsuttuun vapaaehtoiseen evakkoon. Sodan uhan alla isoäiti Maria Mellanen vei kolme pojanpoikaansa, Reijon ja tämän kaksi vanhempaa veljeä evakkoon Hämeen Nastolassa asuvan sisarensa Amanda Halmin luo.

Tilanteen katsottiin rauhoittuneen, ja niinpä Huunolan evakotkin palasivat Hämeestä takaisin kotikylään. Pian oli edessä todellinen evakko. Juna vei Kaislahden asemalta äidin kolmen poikansa kanssa Perniöön ja siellä Yliskulman Alimmaisten talon muonamiesrakennukseen, jossa samalla ”siskonpetillä” nukkui yksitoista henkeä: äitejä, mummoja ja pikkupoikia rinnakkain.

Sota päättyi 13.3.1940 ja Karjala meni rauhanpanttina. Kotiin ei ollut paluuta. Rauhan tultua tuli siirto Perniöstä Paimioon. Evakkotaloksi tuli nyt Loven kylän Uusitalo, jossa perhe sai asua vuoden päivät, kunnes välirauhanaikaisen asutussuunnitelman mukaisesti edessä oli keväällä 1941 jälleen muutto, nyt Eurajoelle.

Reijo nuoruuden kuvassaan, ylähuulessa koristeena Clark Gable -viikset.

Vain parin kuukauden kuluttua muutosta Eurajoelle alkoi jatkosota ja Karjalan valtauksen myötä paluu Karjalaan. Reijolle matka alkoi Eurajoelta huhtikuussa 1942. Tunnelman junassa on kerrottu olleen ikimuistoinen. Samassa junassa oli lomalta rintamalle palavia sotilaita, jotka ihmettelivät kuinka karjalaiset uskaltavat muuttaa entisille asuinsijoilleen keskellä sotaa. Koti oli molemmilla ajatuksissa päällimmäisenä. Sotilailta koti oli jäänyt taakse, evakot palasivat kotiin! Junassa kaikui laulu Kodin kynttilät, yksi sota-ajan suurista suosikeista: ”Illoin kynttilät siellä kun sytty, unelmissain taas siellä olla saan, kodin kynttilät lämpöisin liekein, teitä unhoita en milloinkaan.”

Ei ollut Huunolaan heti menemistä, sillä omat joukot olivat talvisodan perääntymisvaiheessa polttaneet kylän. Kodista ei ollut jäljellä muuta kuin pihapiirissä kaksi maakellaria, lipputanko ja vanha sauna, joka oli ennen sotaa jäänyt purkamatta uuden valmistuttua. Ensimmäiset viikot perhe asuikin sukulaistalossa, Airikoilla Revonsaareissa, joka toisin kuin Huunonsaari oli säästynyt pahimmilta sodan tuhoilta.

Jatkosodan aikana isä ehti rakentaa uuden navetan ja väliaikaiseksi tarkoitettun saunalla varustetun mökin. Lopullisen asuinrakennuksen pystyttäminen jäi vain suunnitelmaksi, kuten niin monella johannekselaisella, sillä puna-armeijan 9.6.1944 käynnistämä suurhyökkäys lopetti jälleenrakennuksen. Käsky lähdöstä uudelle taipaleelle tuli Huunolaan perjantaina, kesäkuun 16. päivänä, aamuyöstä kello kahdelta.

Simolan pommituksessa

Huunolaiset evakuoituivat moottori- ja soutuveneillä käskyn mukaisesti Karppilaan Viipurinlahden länsirannalle, jossa saivat katon pänsä päälle Tervajoen palokunnantalosta. Jatkokuljetusta jouduttiin odottamaan, kunnes kesäkuun 19. päivänä aamukolmelta tuli herätys. Pihaan ajoi autoja, joilla varsinkin äitejä lapsineen alettiin kuljettaa lähimmälle eli Nurmen rautatiepysäkille, josta matka jatkui Simolan asemalle.

Aamuyöstä liikkeelle lähteneet – pienimmät ja hauraimmat pakolaiset, 8-vuotias Reijo muiden mukana – joutuivat vielä saman päivän aikana Simolan pommitukseen. Kello 20.30 Simolan alueelle hyökkäsi kolmisenkymmentä vihollisen pommikonetta saattajinaan lukuisia hävittäjiä. Hyökkäys tapahtui useammassa aallossa.

Varsin luotettava tietona pidetään, että Simolassa kuoli tuona päivänä 94 henkeä, joukossa myös johannekselaisia. Haavoittuneiden määrästä ei ole

tarkkaa tietoa. Ensimmäisten koneiden tullessa Simolan ylle Reijo omaisineen ei ehtinyt minnekään korkeasta avonai-sesta tavaravaunusta. Se koitui heidän pelastukseks, sillä pommit osuivat radan molemmille puolille kylvän siellä hävitystä ja kuolemaa. He juoksivat ratapihan pohjoispuoleiseen metsään vasta kun pommituksen ensimmäinen aalto oli ohi. Evakuointikunta oli jälleen Paimio, tuttu jo välirauhan ajoilta, ja evakkotalo tällä kertaa Tanisten kylän Ylitalo.

Koronan kourissa

Kevään 2020 koko maailma tulee muistamaan koronakeväänä. Tätä kirjoitettaessa koronavirukseen on sairastunut yli kaksitoista miljoonaa ja kuollut yli puoli miljoonaa ihmistä. Pahin tilanne on Yhdysvalloissa ja Brasiliassa. Kyllä me johannekselaisetkin tämän kevään muistamme. Rajoitusten ja karanteenien vuoksi emme päässeet tänä keväänä Karjalaan ja Johannes-juhlatkin oli pakko peruuttaa. Eikä pandemia suinkaan ole vielä ohi ja sen toista aaltoa pelätään. Aika näyttää, mitä kaikkea ihmiskunta vielä joutuu tämän salakavalan taudin takia kokemaan ennen kuin siihen saadaan rokote.

Korona koitui myös Reijon kohdaloksi. Ruotsi oli valinnut toisista Pohjoismaista poikkeavan tavan koronan rajoittamisessa ja hallinnassa tavoitteenaan niin kutsuttu laumasuoja. Tutkimusten mukaan näyttää kuitenkin olevan niin, että laumasuoja syntyy koronavirukselle huonosti, vaikka virus leviäisi väestössä voimakkaasti. Ruotsissa korona on koetellut erityisesti ikänsä puolesta riskiryhmään kuuluneita ruotsinsuomalaisia.

Kesäkuun loppuun mennessä koronaan kuolleiden määrä Suomessa oli vähän yli 320, Ruotsissa yli 5 300. Todennäköisesti myös Reijo on merkitty koronaan kuolleiden joukkoon. Mahdoton on kuitenkin sanoa, mistä hän oli saanut tartunnan. Maaliskuussa hän joutui sydänoireiden takia sairaalaan ja sen jälkeen pariksi päiväksi toipilaskotiin. Kotona käytiin vielä tarkkailemassa vointia. Ehkäpä Reijo sai koronatartunnan joltain kautta tällä kierroksella.

Kaikkein surullisinta on, että Reijo oli hyvää vauhtia toipumassa koronasta, hoikka mies tosin viisitoista kiloa painostaan menettäneenä. Koronaan kuuluu myös haju- ja makuaistin menetys. Reijokin kertoi, ettei mikään ruoka maistunut miltään ja että huimaus on seurana ylös noustessa. Hän ehti käydä ulkona pienellä lenkillä ja oli henkisesti entisellään, laski jo leikkiä puhelimessa ja seurasi entiseen tapaansa elämänmenoja myös Suomessa. Katri Kulmunin ero valtiovarainministerin tehtävästä ja sitä seurannut kuhu olivat viimeisiä tapa-uksia, joista puhelimessa keskusteltiin.

Usko Reijon selviämiseen oli vahva, kun oli viikkokausia ehditty jo pelätä pahinta. Mutta pahin tapahtui. Lauantaina, kesäkuun 13. päivän aamuna hän kaatui kotonaan pahasti ja joutui jälleen sairaalaan. Mitään ei ollut tehtävissä. Kyse oli aivoverenvuodosta. Reijo kuoli seuraavana maanantaina kello 18.35 Ruotsin aikaa, vain tunti sen jälkeen kun puoliso ja tytär olivat lähteneet hänen vuoteensa viereltä. Lohduttavaa on ollut vain se, ettei hän joutunut kärsimään kauempaa. Heinäkuun 17. päivänä Reijon tuhka ripoteltiin Itämereen hänen aiemmin esittämänsä toivomuksen mukaisesti.

– Pirkko Kanervo –

Irma-serkkua muistellen

Irma Ulla Passi o.s. Pyökäri syntyi Johanneksen Revonsaareissa 16.10.1929.

Talvisodan alkaessa oli Karjalasta lähdettävä evakkomatkalta. Kokoon-tuminen oli Vaahtolan torilla, josta väki kuljetettiin linja-autolla Kaislahden asemalle. Siellä lähtijät lastattiin ns. härkävaunuihin. Matkan päämäärää ei tiedetty. Kolmen vuorokauden kuluttua päästiin Saloon ja sieltä Uskelan pitäjän Haukkalan kylään. Irma pääsi äitinsä kanssa asumaan taloon, jossa ystävälinen isäntäväki otti heidät vastaan. Perheessä oli pieni, kolmevuotias Armityttö. Hänen kanssaan Irma ystäväystyi sanoen häntä pikkusiskokseen. Yhteisiä leikkejä varten Irman isä Edvard Pyökäri teki tytoille leikkimökin. Tyttöjen ystävyys kesti koko elämän ajan.

Kun Karjalaan päästiin takaisin, palasivat useat evakot omaan kotiinsa. Irmakin palasi äitinsä kanssa. Irma oli Viipurissa oppikoulussa saadessaan ikävän uutisen äitinsä kuolemasta. Myös sotatilanne oli muuttunut ja oli taas lähdettävä evakkoon. Tällä kertaa kohteena oli Paimio. Kodin menettämisen lisäksi Irma kohtasi siellä suru-uutisen. Irman isä kuoli huhtikuussa 1945. Nyt oli 15-vuotias tyttö yksin setänsä perheen hoivissa. Kanadassa asuva Elsa-täti kutsui Irman luokseen.

”Pääseehän täältä takaisin, jos et viihdy”, sanoi täti. Niin lähti kaksikym-menvuotias tyttö rohkeasti pitkälle matkalle.

Tädin avulla Irma sai työtä kahvilasta ja opetteli englannin kielen. Elämä alkoi olla taas järjestyksessä. Jonkun vuoden kuluttua lyttyi puoliso, suomalainenissyntyinen Henry Passi. Perheeseen syntyi kaksi poikaa, David ja Donald. Kasvaessaan pojat innostuivat maan tapaan jääkiekosta. Äiti ja isä olivat kat-somossa kannustamassa ja hurraamassa. He harrastivat myös curlingia, golfia ja hiihtoa. Perhe kasvoi myöhemmin vielä viidellä lapsenlapsella ja kuudella lapsenlapsenlapsella.

Suomi ja suomalaisten seura oli Irmalle tärkeää. Kanadan vuosien aikana hän ehti käydä kolme kertaa vanhassa kotimaassaan. Kaikki Irman ystävät muistavat hänet hymyilevänä ja iloisena henkilönä. Hänen avuliaisuutensa kanssaihmissä kohtaan oli laajaa. Hän toimi aktiivisesti useissa yhdistyksissä. Eräs niistä oli Kanadan Syöpäyhdistys.

Hän osallistui myös Yhdistyneitten Kirkkojen toimintaan. Suomalainen sisu ja Taivaan Isän apu olivat hänelle tärkeitä voiman antajia tehtävissään ja sairasvuoteellaan. Pitkän sairastelun jälkeen hän pääsi Taivaan Isän kotiin 11.1.2020.

Irmaa muisteli hänen serkkunsa
– Sirkku Riikonen –

Sinikka Rautsalan muistolle

Ystäväni **Sinikka Rautsala o.s. Stade** oli syntynyt Johanneksen Huunolan kylässä 2.9.1932 ja kuoli Liedossa 3.7.2020. Viimeisen kerran puhuimme puhelimessa kesäkuun 28. päivänä, vain muutama päivä hän ennen hänen kuolemaansa, jolloin ei voinut aavistaakaan, ettemme koskaan enää kohtaisi. Näin meni toinen Huunolassa syntynyt pian oman Reijo-veljeni jälkeen.

Kun Reijoa luonnehdin sodan lapseksi, Sinikka oli sotalapsi. Hän oli yksi niistä noin 80 000 suomalaislapsesta, joita toisen maailmansodan aikana siirrettiin sotaa pakoon muihin Pohjoismaihin, Norjaan tosin vain talvisodan aikana. Sinikka oli kaksi kertaa Ruotsissa sotalapsena, molemmilla kerroilla Ruotsin prinssi Vilhelmin ylläpitämässä hoitokodissa Flenissä Södermanlandin läänissä Tukholman länsipuolella.

Ensimmäisen kerran Sinikka lähti Ruotsin-matkalle kymmenvuotiaana Eurajoelta, joka oli yksi kunnista, jonne johannekselaisia oli siirretty välirauhanaikaisen sijoitussuunnitelman mukaisesti. Vuosina 1941–1942 Ruotsiin siirretyistä lapsista eniten, noin 5 000 lasta, oli Viipurin läänistä. Sinikka oli jo iso tyttö ja muisteli joskus, miten pahalta tuntui, kun joltain pysäkiltä ennen Turkua linja-autoon tyrkättiin pieni vauva. Sinikka taas lähti Ruotsiin omasta halustaan.

Koti Huunolassa oli tuhoutunut talvisodassa. Kun Karjalaan jatkosodan aikana palattiin, Sinikan perhe asettuikin Uuraansaaren Hanttolan kylään, josta Sinikan äiti oli kotoisin ja jossa sukulaistalo oli edelleen pystyssä. Sinikka palasi Ruotsista takaisin kotimaahan ja kävi kansakoulua Päätilän koulussa. Tämä päivänä Hanttolan tietämissä sijaitsee Lukoilin öljysatama.

Suomen tilanne vaikeutui vuonna 1944 ja keväällä Flenin hoitokodin ”mamma” kirjoitti Sinikalle ja kehoti tätä palaamaan takaisin Ruotsiin. Uudelle matkalle hän lähti vappuna. Päivän Sinikka muisti hyvin juuri sen vuoksi, että oli vappu. Röntää satoi lähtiessä. Tuona päivänä viisisataa Viipurin ja Kannaksen lasta lähetettiin Ruotsiin. He pääsivät turvaan ennen puna-armeijan kesäkuista suurhyökkäystä. Vuoden 1944 lastensiirtojen syynä olivat venäläisten helmikuussa tekemät suurpommitukset Suomen painostamiseksi rauhaan, kesän vaikea tilanne rintamilla sekä karjalaisten uudelleen evakuointi. Ruotsiin siirrettiin hieman alle 9 000 karjalaislasta.

Aikanaan Sinikka palasi Ruotsista kotiin ja ruotsin kielen taitoisena. Sinikan tapasin varmaan ensimmäistä kertaa päästessäni äidin mukana ostosmatkalle Turkuun. Ensin käväistiin kauppahallissa tapaamassa Haakanan Annaa ja Jaakkoa, joilla oli jo Karjalassa ollut kauppatalo Kivitokeessa.

Seuraavaksi oli vuorossa kemikaali-kauppa Eerikinkadulla, jossa siinä Turun kauppahallia vastapäätä, ettei olisi ollut hieno kemikalio Dione? Siellä oli myyjättärenä Sinikka. Kuinka pienenä tyttönä ihailinkaan Sinikan kauniita punaisia huulia. Ja kaunis hän oli muutenkin. Huulipuna oli varmaan Sans égalia, nauroi Sinikka kun joskus vuosikymmeniä myöhemmin tästä hänelle kerroin.

Tutustuimme ja ystäväystyimme 1990-luvulla yhteisillä Karjalan-matkoilla ja Johannes-juhilla Huunolan koulupiirin kokouksissa. Sinikalle viimeinen tervehdys sanoin: ”Lepää rauhassa, tuulten kehdoissa, tuoksussa kesäisen maan.”

– Pirkko Kanervo –

Johannekselainen 1950–2020

Lisäsivuja Uno Ullbergin vaiheisiin

Heinäkuussa julkaistiin yli 400-sivuinen koosteteos Uno Ullberg – Viipurin arkkitehti, teoksen kokoajina Netta Böök ja Kari Immonen.

Sisältö rakentuu teemaosuuksista, joissa on toimittajien lisäksi kaksikymmentä-viisi muuta kirjoittajaa. **Uno Ullbergin** elämää, tekoja, vaikutuksia ja jälkikäikuja lähestytään monipuolisesti. Siitä kertoo yllä oleva kirjan takakannen tekstikin. Osansa saavat hänen kouluttautumisensa arkkitehtitehtäviin, toiminta Viipurissa vanhaa ehostaen ja uutta suunnitellen, yhteistyökohteet liike-elämän kehitysvaiheissa, Sortavalan suunnittelijana, työt kulttuurin puitteisiin eli kirkot, koulut ja taiteen tyyssijät sekä lopulta iso panos sairaala- ja kylpylärakentamiseen tai muihin asumisen ja viihtymisen ympäristöihin. Hänen työluettelonsa on kaikkiaan neljän suuren sivun pituinen.

Lauri Putkonen on tässä yhteydessä käsitellyt tiiviisti teollisuusrakentamista ja painopiste on ollut Ullbergin kokonaisvaltaisessa aluesuunnittelussa. Häntä voikin pitää edelläkävijänä teollisessa yhdyskuntarakentamisessa, sillä teollisuuslaitosten ja pääkonttori-

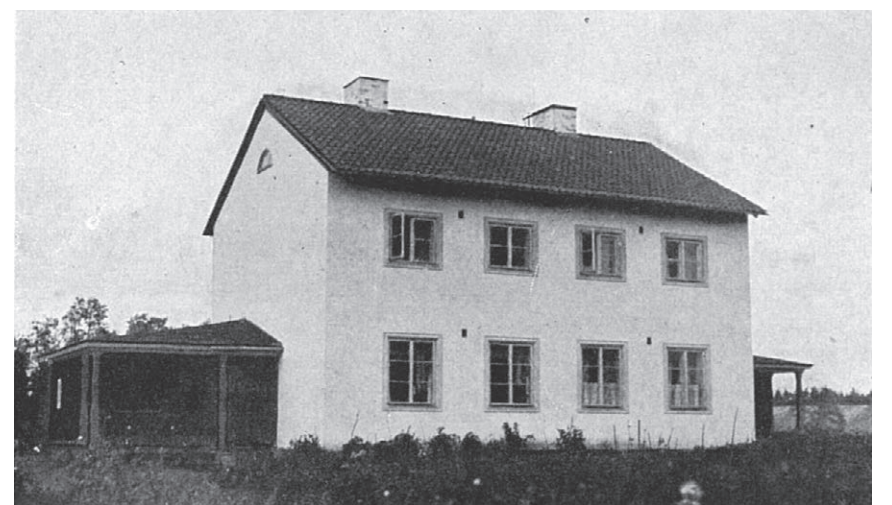
kohteiden lisäksi hänen työpöydällään saivat sijansa yritysten omat asuinalueet, koulut tai sairaalat. Asuinalueetkin suunniteltiin rakennuskohtaisia yksityiskohtia myöten. Yhteistyö Hackman & Co -yhtiön kanssa alkoi jo 1900-luvun alkuvuosina Havin alueen työväenasunnoista ja jatkui seuraavat kolme vuosikymmentä Sorsakosken, Outokummun sekä Johanneksen teollisuuskohteissa. Suurena teollisuusmerkkinä ovat myös Enso-Gutzeitille Ensoon tehty suunnitelmat. Ullbergin toiminta tällä saralla todetaan lähes yhtä aktiiviseksi kuin kahden nimenomaan teollisuuskohteisiin erikoistuneen aikalaisarkkitehdin työ.

Painotuksista tai tietojen puutteesta johtuen Johanneksen tehdassuunnittelun osuus jää lyhyeksi maininnaksi ulkoasun suunnittelusta, vaikka tehdas alkuvaiheista muutosvaiheisiin oli Ullbergilla työkohteena 1926-34. Arkkitehdin panosta on epäilemättä tarvittu paljon tarkemmalla ja toimin-

nallisemmalla tasolla kuin vain ilmiänsuon osalta. Toivottavasti tätäkin kohdetta tullaan jossain sopivassa yhteydessä laajemmin selvittämään.

Ullbergin ajanmukaisuus tulee Johanneksessakin hyvin esiin. Jokivarteen sijoitetut tehtaan työnohtajiasunnot rakennettiin tulvariskien takia niin, ettei kellareita tehty tavalliseen tapaan rakennusten perustuksiin pohjakerrokseksi. Ne rakennettiin talojen kylkeen maan päälle ja varustettiin sähköisillä kylmälaitteilla. Tästä erikoisratkaisusta kerrottiin jo 1928 syksyllä Arkkitehti-lehdessä.

Irma Lounatvuori sekä **Immonen ja Böök** antavat kirjassa lisätietoa Kukkolan kesähuvilasta Kiikkuniemestä. Ullberg hankki pienen kalastajatilan omistukseensa 1926 heti Hackmanin tehdashankesuunnittelun alettua. Hän sai viipurilaisen arkkitehtikollegansa **Otto-Iivari Meurmanin** innostumaan paikasta niin, että alue jaettiin ja kumpikin teki sinne oman kesäresidenssinsä.

Hackmanin Johanneksen tehtaan työnohtajatalo. Tekstissä mainittu kellari on rakennuksen vierellä. Kuva: Arkkitehti –lehti n:o 10-1928.

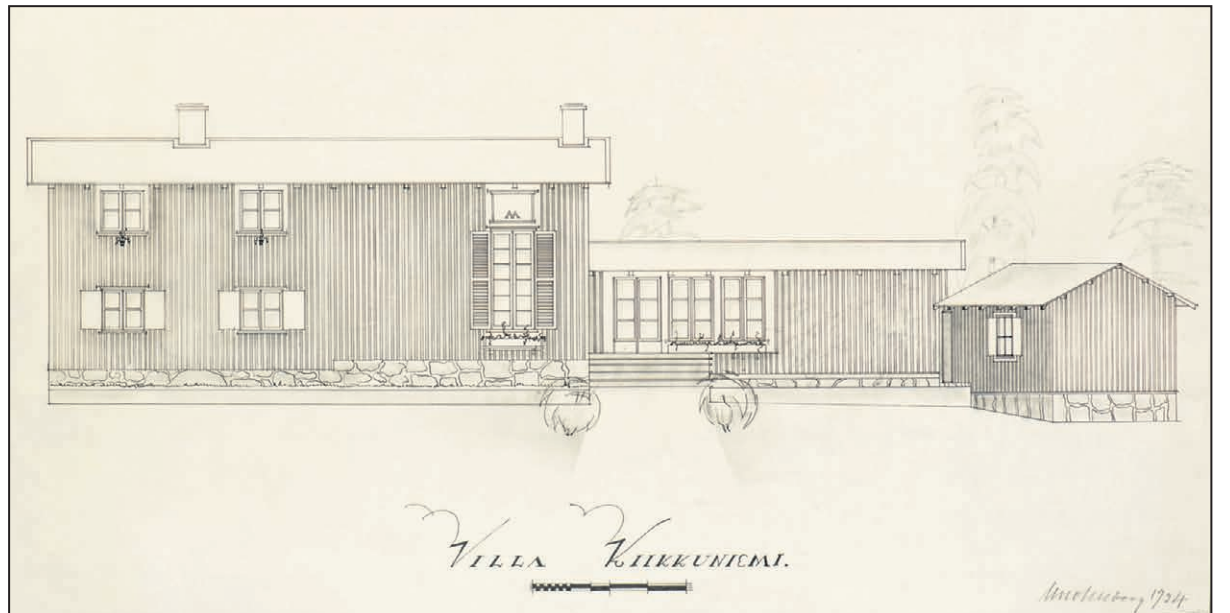
Kiikkuniemi rakennettiin profililtaan uudentyyliseksi, mutta rakennusteknisesti kyse oli lautavuoratusista umpihirsihuvilasta. Materiaalissa ei siis säästelyä. Kiikkuniemessä oli hoidettua puistoympäristöä sekä hyötypuutarha

ja alueelle nousi vielä rantasauna 1934. Oheinen profilikuva antaa lisätietoa rakennuskokonaisuudesta.

– Hannu Rastas –

Oheinen kuva Kiikkuniemestä on Johannes-Seuran arkistosta ja tuttu lehdenkin palstoilta. Viereinen profilikuva antaa lisätietoa kokonaisuudesta. Valokuvassa näkyy myös osa toisen puolen siipirakennusta.

Villa Kiikkuniemen profilipiirros 1934. Arkkitehtuurimuseon piirustusarkisto. Teoksessa sivulla 323.

Johannekselainen 1950–2020

Asiamiesverkoston merkitys oli valmis-
televan toimikunnan tiedossa, olihan pi-
täjälehtiä alettu julkaista uusissa oloissa.
Ensimmäisen näytenuumeron ilmestyessä
kesäkuussa 1950 verkoston rakentami-
nen oli jo edennyt. Lauri Airikka kut-
sui heinäkuun alussa asiamiehiä koolle
Paimioon Kauppaosuuskunnan kahvi-
laan. Siellä saivat jo lupautuneet sekä
asiamiesrooliin toivotut tietoja lehti-
suunnittelusta ja asiamiehen tehtäväs-
tä. Tämä tietoisuus tavoitti lähipitäjien
edustajia, mutta johannekselaisia asia-
miehiä oli sovittu muihinkin maakun-
tiin. Heinäkuussa ilmestyneessä toisessa
näytenuumerossa asiamiesverkosto oli jo
varsin kattava. Tältä se näytti vuoden 1950
lopulla, kun muun muassa Helsinkiin oli
ehditty saada yhteyshenkilöt:

Kaarina:

Uuno Riikonen
Erkki Lehtniemi
Reino Hämäläinen
Aarne Rouvi
Rauha Joronen

Kuusisto:

Viljo Kouki

Lauritsala:

Väinö Pyyhtiä

Lieto:

Eino Raininko
Heikki Skyttä
Onni Sairanen
Jouko Koli

Naantali:

Lauri Lipponen

Paimio:

Pentti Rastas
Ida Rastas
Onni Hörmkö
Pekka Pennanen
Toivo Tikka
Heikki Kontto
Kalevi Hiiri
Hilkka Hänninen
Meri Salo
Aimo Reponen
Taavi Puusa

Piikkiö:

Viljo Koli
Helge Ahokas
Heikki Hentula
Vilho Reponen
Karhulan Osuuskassa

Pori:

Vilho Mäkinen
Armas Kaijanen
Urho Sairanen

Raisio:

Siviä Uski

Sauvo:

Veijo Hänninen

Helsinki:

Tuulikki Hörmkö
Esteri Sarro

Asiamiesverkosto tietysti ajan myötä
vielä täydentyi uusilla aktiivisilla jäse-
nillä tai siirtyi perhepiirissä seuraavalle
sukupolvelle. Uusia paikkakuntiakin oli
tarve lisätä entisten joukkoon. Edellä lis-
tatut asiamiehet olivat kuitenkin yhdessä
lehdentekijöiden kanssa se tienraivaaja-
joukko, joka tulevaisuuteen katsoen nosti
lehden tilauskannan jo ensimmäisenä
vuotena yli tavoitteiden. Tilauksia ha-
luttiin 500 ja niitä saatiin nopeasti 700
ja varsin pian ylittyi tuhannen tilaajan
määrä. Tämä varmisti lehdelle hyvän
alkuvauhdin ja päättäjille uskalluksen
panostaa lehtityöhön. Asiamieskilpailut
tulivat vuodesta 1953 mukaan tukemaan
levikkityötä ja niitä jatkettiin neljä vuo-
sikymmentä, kunnes keskitetty tilaus- ja

Asiamiehet – nuo toivossa väkevät

Olen tarkoituksella lainannut otsikon osaksi Lauri Viitaa, sillä asiamiesten panos
lehtemme alkuvaiheisiin on ollut hengeltään sekä toimiltaan väkevää.

Kuva seuran johtokunnan ensimmäisestä kokouksesta omassa uudessa toimistotilassa Piikkiön Kirkonkulmassa loka-
kuussa 1973. Rauha Joronen edessä oikealla. Muut edessä vasemmalta Annikki Hentula, Eeva Haltia, Lauri Airikka ja Impi
Haltia, takana Taisto Laurikainen, Matti Loikas, Heikki Skyttä, Viljo Vyyryläinen, Helge Ahokas, Erkki Lehtniemi, Onni
Hörmkö sekä Ahti Kottonen.

maksatusmenettely siirsi pääosan asia-
miestoiminnasta historiaan.

Alusta lähtien tehtäväkenttä oli laa-
jempi kuin pelkästään uusien tilaajien
etsintä ja osoitetietojen välittäminen
lehden toimistoon. Siihen kuului tila-
usmaksujen kokoaminen ns. omil-
ta tilaajilta ja maksujen yhteistilitys.
Siihen kuului henkilöuutisten ja muun-
kin lehtiaineiston välittämistä lehden
toimitukseen. Osana tuota roolia saat-
toi olla aineiston puhtaaksikirjoitus.
Asiamiehet kiersivät vähintään kerran,
monet ilmeisesti kahdesti vuodessa
tilaajakuntansa kodeissa: ensin sopi-
massa tilauksen jatkumisesta ja mah-
dollista muutoksista, sitten kokoamassa
tilausmaksut. Oma tilaajajoukko oli
tuttua väkeä ja vähän vieraammatkin
tulivat tätä kautta pian tutuiksi. Lehden
iso verkosto koostui kymmenistä pien-
verkostoista. Suurimmillaan tuollainen
yhden aktiivisen asiamiehen hoitama
tilaajakunta nousi reilusti yli sadan
tilaajan määrään. Tällaiselle tasolle
päästiin jo 1960-luvun lopulta parin
vuosikymmenen ajan, kun lehtitilauk-
sen kokonaissumma oli yli 1500.

Seitsemäs vuosikymmen asiamiehenä täyttyi

Rauha Jorosen nimi ilmestyi asiamies-
listalle heinäkuun 1950 numerossa.
Hänen kauttaan kulkevat edelleen muu-
tamien vakiotilaajien suoritukset eli
asiamiesrooli on yhä voimassa nyt, kun
katsoimme lehden 70 vuoden mittaista
taivalta. Yhtä matkaa on kuljettu ja hä-
nenkin avulla on rakennettu kestäviä
siteitä johannekselaisten perheiden sekä
Johannekselaisen välille.

Tavoitteena oli käydä pitkäaikaisinta
asiamiestämme nyt elokuussa tervehti-
mässä ja sen myötä muistitietoja kokoa-
massa. Lievänkin koronan keskellä se ei
ollutkaan helposti tehtävissä – helmi-
kuussa 97 vuoden ikään ehtinyt Rauha
Joronen asustaa nyt kaarinalaisessa yh-
teisökodissa ja sen sääntöjen mukaan
oli toimittava. Päätimme tapaamisen
sijasta käydä keskustelut puhelimitse.

Rauhan toiminta johannekselaisten
yhteisissä asioissa alkoi erikoistilantees-
sa, paluuna talvisodan runtelemaan
kotipitäjään jatkosodan alkuvaiheissa
marraskuussa 1941. Hän oli hoitamas-
sa Rantakulman osuuskassan asioita
sekä mukana kiertämässä Johannesta,

kun arvioitiin sodan jättämiä tuhoja
ja valmisteltiin kuntalaisten laajempaa
paluuta. Kassan ja kunnan ensimmäi-
senä tukikohtana oli polttamatta jäänyt
Alanderin huvila. Sinne sijoittuivat
tuiki tarpeelliset maataloustoimisto,
arviointilautakunta sekä kansanhuolto.

Kolmen vuoden päästä osoite oli
vaihtunut taas Paimioon. Hän oli mu-
kana perustamassa Paimion karja-
laisten omaa yhdistystä helmikuussa
1945 ja kynäkäyttöön tottuneena toi-
mi perustavan kokouksen sihteerinä.
Yhdistyksestä tuli keskeinen toimija
johannekselaisten yhdyssiteenä ennen
kuin Johannes-Seura perustettiin vuo-
den 1949 lopulla. Tuossakin perustavas-
sa kokouksessa Rauha epäilemättä oli paikal-
la, siitä on todisteena valinta uuden seuran
varatilintarkastajaksi.

Seuraavasta kesästä läh-
tien olivat jo vuorossa lehden asiamiestehtävät
Kaarinan eli Littoisten
suunnalta. ”Ihmeen
paljon kerittiin silloin
yhdistysasioissa”, toteaa
hän nyt jälkikäteen.

Tarkkaa muistikuvaa
ei ole siitä, kuka asia-
mieheksi kysyi, mutta
ehdokkaat ovat johto-
kunnassa toimineet
Reino Hämäläinen,
Erkki Lehtniemi tai
Annikki Hentula.
Sukulaiset ja tuttavat
tavoitettiin ja lehti-
asiaa esitettiin – jopa

Viipurista ennen sotia kesäkausiksi
Hannakkalan maisemiin tulleet per-
heet olivat kohderyhmää, jos myöhempi
asuinpaikka oli tiedossa. ”Kukaan ei
kieltänyt”, toteaa Rauha alkutunnel-
mista. Rauhan ja tavallaan koko Jorosen
perhekunnan hoteissa oli enimmillään
kiitoksen arvoisesti jopa sata lehden
tilaajaa. Tietojen välittäminen lehden
palstoille oli myös arkipäivää. Välitettiin
tietoja häistä, hautajaisista, syntyneistä
sekä kuolleista ja tiesiväthän johannek-
selaiset, että meiltä löytyy kirjoituskone
ja sitä kautta muitakin kirjoituksia lähti
lehden haltuun. Vuodesta 1954 lähtien
yhteyksiä sai pidettyä myös puhelimitse
ainakin lehden suuntaan. Rauha toimi
seuran johtokunnan jäsenenä myöhem-
min koko 1970- ja 1980-luvun ajan.

Lehti oli tärkeä asia, aina sitä odoteti-
tiin, hän muistelee omia ja tilaajien tun-
nelmia. Ja odotetaan vieläkin – tulee se
kannesta kanteen luetuksi. Lehdestä ovat
murrejutut jääneet pois, mutta muuta
on tullut tilalle. Rauhan elämä kulkee
nyt päivän mukaan ja TTT eli toinen
toistaan tukien. Ohjeeksi saadaan myös:
eläkää ja nauttikaa elämästä.

Makea muistikuva Rauhalla on evak-
kona olon alkuvaiheista Paimiosta.
Sijoituspaikkana oli maatila, jonka pal-
kolliset eivät tienneet, mitä sellainen
evakko tarkoittaa, olivat vain kuulleet
sinne olevan tulossa. Hänelle oli jälki-
käteen kerrottu, että navetan ikkunasta
olivat katsonneet, kun kuorma-auton la-
valla oli evakkoperhe tuotu vähine tava-
roineen pihapiiriin. ”Nehän on ihmisiä”,
olivat todenneet ikkunan takaa. Muista
tämä, toteaa Rauha puhelun päätteeksi.

– Hannu Rastas –

Pienen tytön Johannes

Mitä Johanneksesta kertoisin
se on kuin unta vain,
siellä lapsuuden parhaimmat vuodet
rauhassa viettää sain.
Siellä tarttui minuun murre
joka unhoitu ei koskaan,
se nousee heti esille
kun karjalaisen kohtaan.

Kun juuret ovat siellä
ne aina voimaa antaa
ja elämässä jaksaa
taas vaikeudet kantaa.
Kun Aurajoen pintaa
täällä katselen
niin Rokkalankosken kohinaa
mielessäin muistelen.

Kun haaveissani kuljen
Metsäkylään päin
kas Tikan Ailin vastaan
juoksevan mä näin.
Ja naapurista täti huutaa
Seija tääl ois vatruskaa
otin just pois uunista
varo se on polttavaa.

Pienen tytön Johannes
se on nyt unta vaan,
ei historian lehtiä
kääntymään nyt saa.
On pieni tyttö vanha jo
ja hiukset ovat harmaat
vaan aina säilyy mielessä
nuo kotipaikat armaat.

– Seija Kaiti –

Kannakselainen kulttuurishokki 2020, voihan Kolmkessen!

Se on kulttuurishokki, kun 100-prosenttisena pohjalaisena, korkeintaan luikauksen verran savolaisena itseään pitänyt alkaa empiä olemassaoloaan ja huomata, että voi olla piirun/geenin verran jopa kannakselainen! ”Kannaksen poikia, reilu ja oikia, niillä on oikia meininki”, vai miten ne laulaa!

Sanottakoon kuitenkin heti rehellisesti, että onhan se geeniyhteys Kannaksen Johannekseen kohdallani tosi kaukana, yli 10—11 sukupolven takana. Ja mummoni Pohjanmaalla sanoisi, että on jo ainaki kymmenes kirnunvirusvesi! (P.S. Virutus on meilläpäin Pohjanmaata huuhtelemista.) Alan hyrällä Pohjanmaan junassa -laulua: ”Seuraavana Ylivieska, siellä on mainio maitorieska!...”

Lasketaanpa: 1 Vinski, 2 Seikku, 3 Ville, 4 Santran-Jussi, 5 Antti-Vaari, 6 Tuomas-Renki s.1804, 7 Pekka-Köyhä, 8 Simo-Köyhä, 9 Tuomas-Pardainen, Kolmkesänen, 10 Simo Ruotsi-Suomen Nevanlinnassa koukaten, 11 Hannu, 12 Paavo... No ainakin tusina ukkoa ja sukupolvea kulkee sarkahousuissa ennen kuin ollaan Johanneksen pitäjän Kolmikesälän kylässä, Suomenlahden rannalla! Olisi mielenkiintoista tietää kulkivatko sieltä asti jalan, reellä vai ratsain Pohjanlahden lakeudelle. Pohjanmaalla on ikäviä muistoja isovihan vuosilta 1713-1721. Ihmetellä täytyy, miten tässä ajassa on onnistuttu luovimaan ja perheitä perustamaan? Tuleeko uudet väet Köyhälle, autiotupaan? Tuomakselle ja Viitasaaren Pietilän Aunelle syntyy Anna-tytär jo vuonna 1721. ---syntyy Viitasaarella Anna-tytär vuonna 1718.

Shokkitilani alkoi kehittyä siitä, kun jälestin äitini puolen sukujuuria ja huomasin reijsjärvisen väyn tupsahaneen sukuumme Sievissä 100 vuotta myöhemmin 1800-luvun alussa ja vieläpä asettuneen heti taloksi. Meidän Liisan sukunimenkin oli napannut tämä Tuomas omaksensa, Huhtalan nimittäin. Hui, nyt pyörii mielessä se vanha sanonta: ”Kasakka ottaa minkä irti saal!” No antoihan se myös Liisalle hyvät siemenet, joista kaikista viidestä kasvoi poika ja aikanaan mies. Nuorin oli Antti, meidän vaarin isoisä eli Antti-Vaari.

Antin lapsista suurin osa lähti Ameriikkaan ja kävi siellä Antti-Vaarin vaimonsa kuoltua, mutta palasi kahdeksan vuoden jälkeen tyttärelleen Kalajoelle syytinkiin. Antti oli huutanut aitalta tuvalle päin ruoka-ajan lähestyessä: ”Tuokaa piimää, leipää, muttia hoiiii!” Mutti on pohjalainen ruoka, suolattua vettä ja keitettyä ohrajuhoa!

No, jossain paikallishistoriassa sanotaan että reisikkäät (reijsjärviset) ovat suurelta osin Savosta tulleita. Savolaisia pakeni Pohjanmaalle Savonmaalta kun Eerik Akselinpoika Tott määräsi kaikki kynnelle kykenevät rakentamaan Olavinlinnaa, ja myös Kustaa Vaasa oli asuttanut savolaisia kaskenpolttajia uusille erämaa-alueille. Vapaasta erämaasta kilpaili täällä kaikki heimot: savolaiset, hämäläiset, lappalaiset ja pohjalaiset. Pohjanmaalla savolaisasutuspiikki menee varsin syvälle, Vimpeliin, Veteliin, Korteesjärvelle ja Evijärvelle saakka. Arvelin tietysti että tässä savolaistutaan nyt yhdessä yössä, Reijsjärven erämailla ja Köyhänperällä!

Olin kyllä Partasen suvun löytänyt jo 20 vuotta aiemmin, kun minulla oli ensimmäinen sukututkimusinnostus, mutta sitten intoni oli sammunut ja homma unohtunut. Olin käynytkin Reijsjärven Köyhänperällä, Köyhänmarkkinoilla ja lukenut isosta Köyhä-Partasen talosta, pitkästä pytingistä, jonka pihapiiristä oli kulkenut valtakunnallinen ratsutie ja postireitti. Myöhemmin tästä pitkästä pirtistä oli tehty ainakin kolme pienempää tupaa, mm. paikalla oleva nykyinen rakennus ja naapuritkin.

Sievin Vanhankirkon koulun perustuksia lohkomassa. Takana kivellä Juho Antinpka Huhtala edessään poikansa Ville. Vasemmalla pojat Oskari ja Joonas. Viides henkilö tuntematon.

Juho Huhtalan ja Santra Patanan (vas.) perhettä.

Tietokone on ihmeellinen rakkine; se yhdistelee sukuja toisiinsa paljon nopeammin kuin kirkonkirjoja tai mikrokortteja selailemalla ehtisi saada aikaiseksi puolessa vuodessa. Niinpä se antoi jatkumoa takaperin Köyhä-Partasen isäntäluetteloon nopeasti. Tuomaan kohdalla 1600-luvun lopulla oli syntymätieto: Ruotsi-Suomen

Inkerinmaalla, Nevanlinnassa. Ja sukunimikin vaihtui Partasesta eksoottiseen Kolmkesäseen! Voi tuhannen tulimaista! Nyt tuli 1980-luvun kosteat Viipurin ja Leningradin ostosmatkat mieleen. Hotelli Druszhba, Hotelli Pribaltiskaya ja Pulkovskaya ja isot Stolishnaya ja Moskovskaya pullot ruokapöydässä. **Naukarisen Kassua**, vanhan liiton

miestä, ei portsari meinannut olkihatussa päästää sisälle ollenkaan. Katsoi kai, ettei tuolla miekkosella voi olla Suomen markkoja.

Netissä lisää sukua taaksepäin selatessa oltiin pian Johanneksessa, suuren Viipurin kaupungin kyljessä ja merellisen Koiviston naapurissa, Kolmkesänen kylässä! Voihan Säkkijärven polokka!

Äitini tädillä Amerikoissa oli ollut mies Säkkijärveltä, **Antti** nimeltään. Kova seuramies juumaan Molson beeriä/kalijaa kortteerissaan, ”koiratorpassa”. Amerikoissahan kalja ja maito toimitetaan kotiportaalle, koreittain. Thank You!

Johanneksen kunta piti seuraavaksi tarkistaa Wikipediasta. Komia oli kirkko ollut ja ihmisetkin näyttivät ihan suomalaisilta! Jyväskylän karjalaisjuhlapäivillä olin käynyt kerran uteliaisuuttani tutustumassa näyttelyyn ja muistin, että luovutetun alueen pitäjillä tuntui kaikilla olevan omat pitäjäseuransa. Pian löytyikin netistä Johannes-Seura Turun seudulta Piikkiöstä! Johannekselaiset oli asutettu näköjään pääosin sinne Turun ja Porin lääniin, meren läheisyyteen, minkä ilmeisesti oletettiin muistuttavan parhaiten heidän kotiseutuaan.

Päätin kysyä tästä seurasta tietoja sekä Johanneksesta että ilmitulleesta Kolmkesäsen sukunimestä. Vastaus tuli joutuin. Kyllä sellainen paikka oli olemassa, ja sukunimikään ei ollut mikään kummajainen. Toimistonhoitaja kertoi, että kokonainen kylä oli nimeltään Kolmikesälä! Kesäsen suvusta oli tutkimuksiakin ja alustavia geenivertailuja oli tehty. Kylästä löytyi läntistä ja itäistä haaraa. Nyt pitäisi löytää mieslinjan testattavia.

Voihan Kolmkessen! Serkut ovat olleet aika hiljaa, taitaa vaatia vuoden pureskelemista ennen kuin alkavat tarkemmin kyselemään: ”Mitenkä se Johannekseen menee?” Itselläkin on vielä monta kysymystä. Miten oli ylipäättään mahdollista muuttaa **Pietari Suuren** jaloista Nevan kaupungista isonvihan kynnyksellä keskiseen Suomeen, löytää Aune-vaimo Viitasaaren Keitelelohjasta Pietilän talosta (olivatko myös siirtolaisia) ja vakiinnuttaa itsensä isännäksi Köyhä-Partasen numerolla Reijsjärvellä? Onko Köyhän talo autioitunut sodan vihollisuuksien, kulkutautien tai katovuosien seurauksena? Onko Köyhän tupaan asettunut sitten uusi erityisen partainen mies ja pappi nimennyt koko väen **Pardaiseksi**? (Laskee rintakarvoja: yksi, kaksi, kolme, joku tässä saletisti ei natsaa! Heikko on parrankasvukin: risupartaa!) Reijsjärven rippikirjoissa mahtaa olla aukkoja, onko Pardaista sukunimeä olemassa Reijsjärvellä aikaisemmin ollenkaan?

Tuomasta seurasi 1700-luvulla isäntänä Simo ja meillä ainakin jatkuu ketju **Pekka Simonpojasta** nuorempaan Tuomaaseen. Pohjanmaalla on sukunimi vaihtunut ja periytynyt usein talon mukana. Tästä eteenpäin onkin oltava tarkkana, periytykö nimi talosta vai miehestä! Mutta sehän se tekee tutkimisen mielenkiintoiseksi, ja kaikki on vielä muutenkin epävarmaa. Onko tämä sukupuu totta vai tarua?

Mutta on se vaan hieno laulaa ”Kannaksen poikia” tai ”Viipurin Vihtoria”, joka soitteli komialla pelillä! Pikkusen ”ähäkuttia” piruilumieleessä systerinmiehelle, kun sen isä on karhuran takaa, kaukaa Laatokan toiselta laidalta, pontikkapitäjän naapurista, Ruskealasta ja serkunnies vielä syrjemmästä, Sortavalan takaa, ortodoksisesta Salmin pitäjältä!

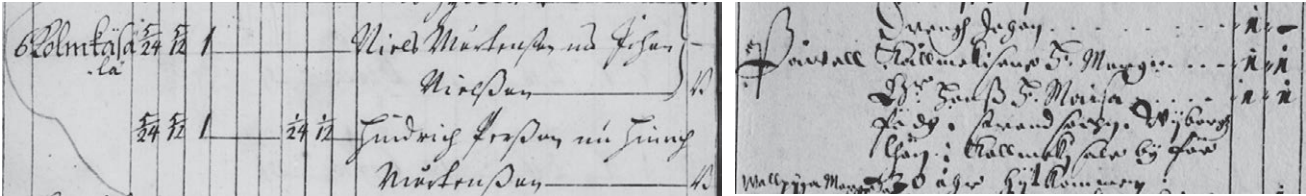
Äitini on vanhemmiten alkanut tykätä kovasti karjalanpiirakoista ja munavoista. Ja olen minäkin yleensä markkinoilta wiipurinrinkelin tuonut kotia – olisiko tässä syynä mahdollinen Kannaksen makumieltymys ja Kannaksen juuri! Viime lauantaina ostin kylläki pussillisen makeita rähmäpullia ja wienereitä!

Pitääköhän tässä opetella kuusi-kymppisenä uusi **Agricolan** kielioppi: ”Mie, sie, hää, myö, työ, hyö, kissa kävelee, tikapuita pitkin taivaaseen! Sitten omatunto alkaa soimata: ”Siehän sälli oot, sinä ylen sankea priha!” (lainaus Tuntemattomasta Sotilaasta)

– Vincent –

1. Simo Kolmkesänen, k. 1680 Nevanlinna
2. Tuomas Simonpka Kolmkesänen, Partanen, Köyhä, s. 1674 Nevanlinna, k. 1763 Reijsjärvi
3. Simo Tuomaanpka Partanen, Köyhä, s. 1725 Reijsjärvi, k. 1771 Reijsjärvi
4. Pekka Simonpka Partanen, Köyhä, s. 1766 Reijsjärvi, k. 1845 Reijsjärvi
5. Tuomas Pekanpka Partanen, Köyhä, Huhtala, s. 1804 Reijsjärvi, k. 1878 Sievi
6. Antti Tuomaanpka Huhtala, s. 1839 Sievi, k. Kalajoki
7. Juho Antinpka Huhtala, s. 1865 Sievi, k. 1943 Sievi
8. Matti ”Ville” Juhonpka Huhtala, 1900 Sievi, k. 1980 Sievi
9. Seija Huhtala
10. Vesa Koskela

Kolmkesäsiä Pietarissa

Ote revisiomaakirjasta 1728

Inkerin henkikirja 1643

Kartassa Kolmkesästen kotisaari, Korpisaari nro 5. Kansallisarkiston kokoelmat

Kolme vuotta sitten Kuulutko Sukuuni -tapahtumassa Vantaalla kävi Johanneksen edustajien juttusilla henkilö, joka oli tutkimuksissaan päätenyt Johanneksen Kolmikesälän kylään. Hänen suvussa on Kesäsiä, entiseltä nimeltä Kolm(i/e)kesänen. Kuten nimikin sanoo, suku on lähtenyt Kolmikesälästä, mutta kiertänyt Pietarin alueen kautta Reisjärvelle ja

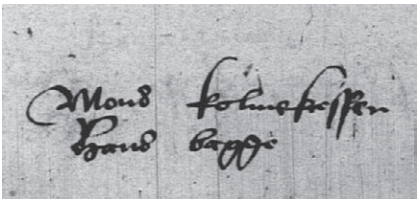
sieltä levinnyt ympäri Suomea, ulkomaillekin. Saulo Kepsun kirjassa Pietari ennen Pietaria–Nevansuun vaiheita ennen Pietarin kaupungin perustamista kerrotaan Nevan suistossa sijaitsevan Korpisaaren, nyk. Ostrov Aptekarskij, asukkaista: - - Korpisaarella on ollut vuoden 1643 kartan mukaan kolme taloa, joiden isännät on merkitty Fomin

ostrovin kylään. - - Ala-Äikiää vastapäätä Bolshaja Nevkan varrella, nykyisen kasvitieteellisen puutarhan koillisosassa oli Kolmkesästen talo (myöhemmin kaksi taloa). Päuell Kollmikesäinen 1640 tuli paikalle v. 1635 ja oli lähtöisin Johanneksen Kolmikesälästä. Hän ja hänen sukunsa (esim. Hans Kolmkesäin 1649, Bengt Paulj, Simon Hansson 1680) asuivat täällä Ruotsin vallan lop-

puun asti. Kolmkesäsellä oli v. 1643 populit Anners Jeninss (?Jänis) ja Malle Jarin (Matti Jaarinen), joista jälkimmäinen oli lähtöisin Muolaan Jaarilasta. - - Inkerin henkikirjassa vuodelta 1643 luetellaan Fomin Ostrovin kylässä Paavo Kolmikesäsen isännöimässä talossa Paavon lisäksi hänen vaimonsa Margeta, veljensä Hannu ja tämän vaimo Maisa. Paavon sanotaan syntyneen Rannan pitäjässä (= Viipurin pitäjä, mlk) Viipurin läänissä Kolmekesälän kylässä ja tulleen 20 vuotta sitten.

Keitä nämä veljekset olivat?

Olavi Autero kirjoittaa Johanneksen pitäjähistoriassa mm: - - Kansantarinan mukaan tuli verottaja uudisasutukselle ja kysyi, kuinka kauan eläjät olivat siinä olleet. ”Kolm kessää”, vastasivat talolliset. Siitä tuli nimi kylälle. - - Autero pitää tarinaa uskottavana. Kylä muodostui yhdestä kantatalosta, jota 1540-luvulla asui Maunu Kolmekesänen. Hänet mainitaan esim. Viipurin läänin maakirjassa vuodelta 1543. Vuonna 1556 mainitaan kylässä Eerikki, Maunu ja Olli Kolmikesä. Olavi Kolmikesän tiedetään käyneen Liivinmaalla 30-vuotisen sodan (1618-1648) aikana.

Viipurin läänin maakirja 1543

– Marjatta Haltia –

Lähteet:

Saulo Kepsu: Pietari ennen Pietaria
Olavi Autero: Johanneksen pitäjähistoria
Kansallisarkiston voutin- ja läänintilit,
Muut maat -karttakokoelma
Skyttä-suvun dna-raportti

Johannekselaisen viime numerossa otettiin esiin Crichton-Vulcanin telakan eli Vulkanin suuri merkitys johannekselaisten työllistäjänä sekä ammattiin opettajana. Kysyttiin muistelijointa ja sen merkeissä sain heinäkuussa puhelun Hartolasta. Siellä kesäänsä viettävä ja Hyvinkään kirjoilla oleva Erkki Kosonen kertoili omia kokemuksiaan yhden vuosikymmenen ajalta, lähinnä 50-luvulta. Erkki Kosonen on syntynyt Johanneksen Niemelässä 1934. Sodan jälkeen hän asui Littoisissa ja kävi ammattikoulua Turussa. Sen myötä hän sai ensimmäisen työpestin Vulkilta 1949 kesäloman ajaksi. Työt olivat jokirannan raananrakennusta niittaajana. Seuraavan kymmenen vuoden aikana Kosonen kertoi saaneensa tai ottaneensa kuusi kertaa lopputilin Vulkilta ja yhtä monta kertaa työt aloittaneensa. Katkoja tuli armeijan takia sekä muista töistä, hänestä tuli maailman merillä kulkija osaksi aikaa jo tuolloin. Kososen työtehtävät Vulkilla eivät olleet perinteisintä levyseppähommaa, vaan kirjava kooste toimia telakan eri osissa. Siihen kuului kattilahuonetehtäviä tai töitä viilaverstaalla viilarina. Ensimmäinen raana ei jäänyt viimeiseksi, vaan hän oli 1957 tekemässä sellaista yksilöä, joka jäi museoraanaksi.

Muistoja Vulkanin ajoilta

Telakan työväki seuraamassa valtiotason vierailua sekä m/s Mitsurinskin vesillelaskua elokuussa 1956. Lisätietoa tapahtumasta pääkirjoituksessa. Kuva: Hannu Rastas, kotialbumi.

Kuultua ja koettua

Puolisoni kesäkuisen menehtymisen jälkeen olen koonnut hänen eli Raimo Rastaan ja veljensä Raunon kertomista sekä myöhemmältä ajalta jo yhteisistäkin kokemuksista poimintoja. Raimo oli syntynyt syksyllä 1938 Johanneksen Kaijalassa ja veli Rauno reilun vuoden myöhemmin. Pojat olivat jatkosodan evakkoon lähtiessä vasta viiden ikävuoden kahden puolen ja muistikuvat ovat sen mukaisia. Juhannusviikolla piti pakata tavaraa hevoskärryihin ja sitten kuljettiin niin kauan kunnes hevoset väsyivät... ja taas matka jatkui. Aikanaan päästiin perille Marttilaan mammanmökkiin. Sieltä siirryttiin vielä Raisioon Vatselaan Niemisen taloon. Sitten alkoi molemmilla pojilla koulutie, mutta pian edessä oli paikan vaihto Littoisiin radan varteen.

Raimo alle yhden vuoden ikäisenä Kaijalassa kotikuvassa.

Pojille löytyi koulu ja isälle paikka aloittaa oman talon rakentaminen. Uuteen kotiin muutettiin ja silloin tuntui elämä rauhoittuvan, perheestä tuli kaarinalaisia. Aikaa kului ja veljeksiä olikin jo viisi.

Littoisissa Ristikallion koululuokka 1948, opettajana Katri Ruskomaa. Raimo kolmannessa rivissä melko keskellä.

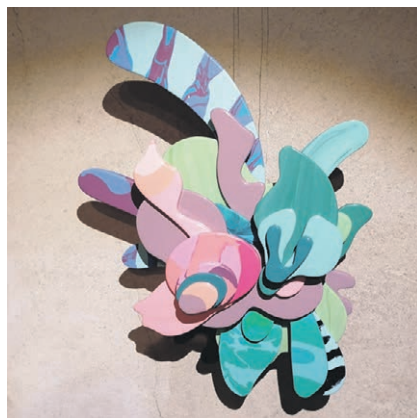
Aikanaan tuli Raimollekin kutsu sotaväkeen. Suoritin sen kunnialla ja innolla, hän kertoi. Siviiliin paluun jälkeen alkoi kypsyä ajatus paluusta armeijan vakinaiseen palvelukseen. Siitä tuli tosi ja

asemapaikkana oli Turussa Heikkilän kasarmi. Työ oli siirtymässä myöhemmin Säkyylään, mutta Raimo halusi toisenlaista ratkaisua. Hämeenlinnassa oli vakanssi auki ja sinne tuli hänellä muutto. Sitten seurasivat jo yhteiset muistot. Tansseissa käytiin ja tavattiin ja sulkahattuinen poika alkoi hakea kotoa. Pian sotilasmestari-isäni pyysi pojan sisälle esittäytymään. Vävypojan kokeilas tuli hyväksytyksi, kun oli kersantti ja osoittautui hyväksi vihdantekijäksi sekä saunakaveriksi. Häät tanssittiin 1963 ja perhe kasvoi kahdella pojalla. Jo 1970-luvulla muutettiin armeijan kuvioissa Turkuun ja ennen eläkevuosia asuttiin osan aikaa myös Utön linnakkeella. Avioissa ehdittiin olla 57 vuotta ja eläkeaikakin toi muistoja sekä seuraavaa sukupolvea lähelle.

– Pirkko Rastas –

Halmesmaan taiteilijakolmikon taidetta

Äitinsä puolelta johannestaustaisten sisarusten töitä on kesän ajan ollut esillä niin Turussa kuin Salossakin.

Paratiisi kotikaupungissa

Turun kaupunki järjesti keväällä ideakilpailun kaupungin kaunistamiseksi. Ehdotusten joukosta valittiin viisi toteutettavaa hanketta. **Anu, Miia ja Mikko Halmesmaan** suunnittelema palmuveistos Paradise City on pystytetty Turun Rettiginrinteen tapahtumaportaille. ”Paratiisin löytääkseen ei tarvitse matkustaa kaukomaille, vaan sen voi kohdata omassa kotikaupungissa.” Palkitut teokset ovat esillä syyskuun loppuun asti.

Anu Halmesmaan töitä oli esillä kesän ajan Salossa, Wiurilan kartanon nykytaiteen näyttelyssä ”Tie, jonka valitsin”. Kaarinan kaupungin kokoelmissa on Anun reliefi Työ.

Miia Halmeaa Collection

Miia Halmesmaa on turkulainen vaate- ja asustemerkki. Vaatteiden muotokieli on samaan aikaan yksinkertainen ja runsas. Tuotteiden materiaalit ovat pääasiassa teollisuuden ylijäämämateriaaleja, joten tuotteita on saatavilla vain pieniä rajallisia

eriä. Laadukkaiden tuotteiden suunnittelu ja valmistus tapahtuu Suomessa.

Mikko Halmesmaa on Turun Taideakatemiasta 2019 valmistunut kuvataiteilija.

Taitelijatrion äidistä **Anita Halmesmaasta**, taiteilija hänkin, on haastateltu Johannekselaisen nrossa 10-2018. Sukujuuria Karhulassa (Kesäläinen) ja Tikkalassa (Ratia). http://www.johannes.fi/lehdet/arkisto-1/Johannekselaiset%202018/2018_10-Lokakuu_johannekselainen.pdf

Karjalainen nuorisoliitto hakee tarinoita karjalaisista kansallispuvuista

Karjalainen Nuorisoliitto alkanut tänä vuonna esitellä Karjalan alueelle sijoittuvia suomalaisia kansallispuvukuvia sekä pitäjä- ja muinaispukukuvia ja niihin liittyviä tarinoita. Pukujen kuvat ja niihin liittyvät tarinat julkaistaan verkkosivuilla karjalainennuorisoliitto.fi/minunkansallispuvuni ja Facebookissa sivulla Minun kansallispuvuni.

Ensimmäinen pukunsa esittelijä oli tasavallan presidentin puoliso **Jenni Haukio**, joka kertoi omasta Jääsken puvustaan. Johanneksen puvut, vanha ja tarkistettu, ovat saaneet kattavan esittelyn. Jälkimmäisen on esitellyt meille tuttu **Hannele Kajander**. Kannattaa käydä nettisivuilla katsomassa. Johanneksen miehen puvun esittely puuttuu. Kuka ryhtyisi toimeen?

Karjalainen Nuorisoliitto kaipaa vielä esittelijä Kanneljärven, Heinjoen, Muolaan, Kiteen, Suomensuomen, Laatokan Karjalan, Pielisen Karjalan ja Luumäen puvuista sekä miesten Jääsken ja tarkistetun Seiskarin puvuista.

Jos haluat jakaa tarinasi jostakin em. esittelemättömästä puvusta, ota yhteys osoitteeseen toimisto@karjalainen-nuorisoliitto.fi tai 045-866 0494.

– Kaija Sipilä –

Oletko myymässä asuntoasi?

Etsitkö uutta kotia?

Ota yhteyttä ja pyydä ilmainen arvio
asunnostasi 045 251 2705/ Mari
Välityspalkkiot alkaen 2,95% (sis.alv).

Kiinteistötoimisto
OptimiAsunnot Oy LKV

www.optimiasunnot.fi 02 251 0350
Tuureporinkatu 17, Turku

50
VUOTTA

Kattavaa isännöintipalvelua Turun alueella

Turun talousalueen suurimpana yksityisenä isännöitsijätoimistona olemme tarjonneet kokonaisvaltaisia isännöintipalveluita jo yli 50 vuoden ajan. Se on luonut näkemyksen siitä, miten isännöintialan ammattilaisen tulee toimia.

Varsinais-Suomen Isännöintitalo Oy on auktorisoitu ja ISA r.y:n auditoima, työntekijöidensä omistama isännöitsijätoimisto.

Kaipaako taloyhtiönne ammattitaitoisen ja osaavan isännöitsijätoimiston palveluita? Ota meihin yhteyttä!

Olette lämpimästi tervetulleita tutustumaan toimistoomme!

V-S Isännöintitalo Oy

Ari Kesäläinen, Toimitusjohtaja, RI (YAMK), AIT, ISA
p. 020 722 9944, 0400 523 194
Maariankatu 4 C, 20100 Turku
ari.kesalainen@isannointitalo.fi

www.isannointitalo.fi

Autokorjaamo Testipiste oy

Hallimestarinkatu 22
20780 KAARINA

TOYOTA

Puh. (02) 243 5585

Faksi (02) 243 5100

Gsm (0400) 824 767

markku.hiiri@testipiste.fi

autokorjaamo m.hiiri
testipiste

Johannekselainen

Johannekselainen ilmestyy 9 kertaa vuodessa

Kustantaja ja julkaisija:

Johannes-Seura ry

Toimisto:

Myllytie 1 (Kirkonkulma) 21500 Piikkiö, puh. 02-4795 118

Avoimena: keskiviikkoisin klo 12-17 sekä kuukauden ensimmäisenä

ja kolmantena arkilauantaina klo 10-15. (ks. sivu 2)

www.johannes.fi

sähköposti: Johannesseura@elisanet.fi

Päätoimittaja:

Hannu Rastas, Saksantie 89, 21500 Piikkiö

Puh: 050-3541 363

Sähköposti: hannu.rastas@dlc.fi

Lehtitoimikunta:

Marjatta Haltia, Liisa Katajainen, Sari Scimone, Kaija Sipilä

ja päätoimittaja.

Lehden toimittajia:

Kaikki lukijamme, johannekselaiset ja heidän ystävänsä.

Ilmoitushinnat: 0,55 €/palstamm (perusteena 4-palstainen sivu,

palstan maksimileveys 70 mm).

Säännöllisistä jatkuvista ilmoituksista alennus.

Kuolinilmoitukset:

- korkeus < 10 cm = 80 €

- korkeus enintään 10-15 cm = 100 €

Kiitosilmoitukset: 5 €.

Tilaushinnat vuonna 2020:

Vuosikerta (9 lehteä) 35 € Suomi ja Ruotsi, muut maat 40 €.

Lisänumerot 3 €/kpl + mahdolliset toimituskulut.

Piikkiön Osuuspankki FI54 4714 1020 0595 46.

Toimituksellinen aineisto:

Lukijoiden kirjoituksia ja kuva-aineistoa otetaan muokattavaksi

julkaisemista varten tai julkaistavaksi sellaisenaan.

Vastuu ja päätökset julkaisemisesta ovat toimituksen. Julkaisemisen

jälkeen alkuperäiset kuvat palautetaan,

muu aineisto pyydetään.

Vastuu ilmoituksista:

Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti

ei vastaa. Ilmoituksen poisjäämisestä tai muusta julkaisemisesta

sattuneesta virheestä lehden vastuu rajoittuu enimmillään

ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

Taitto: Toimitus

Sata-Pirkan Painotalo Oy